

Brussel, 12 juni 2024
(OR. en)

11121/24

FISC 136
ECOFIN 708
ONU 77

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Eerste zitting van het ad-hoccomité voor een ontwerpmandaat voor een raamverdrag van de Verenigde Naties inzake internationale samenwerking op belastinggebied (New York, 26 april – 8 mei 2024) - Informatie van het voorzitterschap

Eerste zitting van het ad-hoccomité voor een ontwerpmandaat voor een raamverdrag van de Verenigde Naties inzake internationale samenwerking op belastinggebied

(New York, 26 april – 8 mei 2024)

Informatie van het voorzitterschap

1. Op 22 december 2023, heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties tijdens haar 77e zitting Resolutie 78/230, over de bevordering van inclusieve en doeltreffende internationale samenwerking op belastinggebied onder auspiciën van de Verenigde Naties, aangenomen. De resolutie werd met meerderheid van stemmen goedgekeurd en ontving brede steun van ontwikkelingslanden, met name de Afrikagroep en de G77. In de resolutie wordt het proces voor de vaststelling van een VN-raamverdrag inzake internationale samenwerking op belastinggebied geschetst.

2. Het streven naar een nieuw multilateraal belastingverdrag is om een doeltreffender en inclusiever internationaal belastingstelsel tot stand te brengen dat beter tegemoetkomt aan de behoeften van ontwikkelingslanden, transparantie bevordert en ervoor zorgt dat alle landen op gelijke voet staan bij het bepalen van de agenda en de formulering van mondiaal belastingbeleid en -regels. Deze verschuiving heeft tot doel de waargenomen onevenwichtigheden en tekortkomingen van het bestaande systeem van internationale samenwerking op belastinggebied recht te zetten.
3. Het mandaat voor het raamverdrag inzake internationale samenwerking op belastinggebied moet volgens het VN-mandaat worden opgesteld door een intergouvernementeel ad-hoccomité voor onbepaalde duur geleid door een lidstaat. Het ad-hoccomité heeft op 20 en 22 februari 2024 in New York zijn organisatorische zitting gehouden. Er zijn twee inhoudelijke zittingen gepland voor het voortzetten van de opgedragen werkzaamheden: de eerste op 26 april – 8 mei 2024, en de tweede op 29 juli – 16 augustus 2024, beide in New York. Aan het eind van de zittingen moeten de werkzaamheden zijn afgerond. De onderhandelingen over de tekst van het verdrag zullen in de volgende fase worden voortgezet.
4. Onder het Belgische voorzitterschap zag de Groep belastingvraagstukken (op hoog niveau) regelmatig toe op de ontwikkelingen in het VN-proces en coördineerde zij de standpunten van de Europese Unie en haar lidstaten in de Raad. Het Belgische voorzitterschap heeft een standpunt voorgesteld namens de Unie en haar lidstaten en nam alle standpunten van de lidstaten in aanmerking om tot een gemeenschappelijk standpunt te komen. Het standpunt namens de Europese Unie en haar lidstaten voor de eerste inhoudelijke zitting van het ad-hoccomité is op 25 april 2024 goedgekeurd¹. Het standpunt pleit voor een robuust raamwerk voor internationale samenwerking op belastinggebied in het kader van de Verenigde Naties om te zorgen voor een eerlijk, inclusief en doeltreffend mondiaal belastingstelsel. Het standpunt benadrukt het belang van een op regels gebaseerde internationale orde, inclusieve en billijke samenwerking op belastinggebied, en het bevorderen van een mondiale dialoog om beleidssynergieën te creëren. De EU staat achter de afstemming van het voorgestelde verdrag op bestaande internationale belastinginitiatieven om dubbel werk te voorkomen en om voor samenhang te zorgen. De EU en haar lidstaten pleiten voor een op consensus gebaseerde besluitvorming waarbij rekening wordt gehouden met de perspectieven van alle landen en benadrukken het belang van het ondersteunen van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) door middel van een doeltreffend belastingbeleid.

¹ Doc. ST 9129/24 REV 1.

5. De besprekingen tijdens de eerste inhoudelijke zitting van het ad-hoccomité richtten zich op de mogelijke structuur van het mandaat, inclusief inhoudelijke elementen van het verdrag en mogelijke onderwerpen voor verbintenissen op hoog niveau. Tijdens de zitting werd ook gekeken naar de kwestie van de gelijktijdige ontwikkeling van vroegtijdige protocollen.
6. De belangrijkste besprekingen op inhoudelijk vlak waren gericht op het concept van het vrijmaken van nationale middelen en de rol van capaciteitsopbouw, het belang van het doeltreffend belasten van vermogende individuen, en mogelijke belastingmaatregelen om milieu-uitdagingen aan te pakken. De meest controversiële kwesties waren de billijke inkomstenbelasting van multinationale ondernemingen en de belasting van grensoverschrijdende transacties. Er bestaat ook het risico van overlap met de tweepijleroplossing van de OESO. De meningen waren ook verdeeld over de mogelijke ontwikkeling van vroegtijdige protocollen, in het specifiek of het raamverdrag eerst moet worden ontwikkeld en daarna de protocollen, of dat de protocollen over dringende kwesties tegelijkertijd moeten worden ontwikkeld. Delegaties stelden mogelijke problemen in aanmerking voor vroegtijdige protocollen aan de orde, zoals: illegale geldstromen, belasting op grensoverschrijdende diensten, belasting van de digitale economie, geschillenpreventie en -beslechting, belasting van vermogende individuen, milieu-uitdagingen, uitwisseling van gegevens en belastingprijkkels.
7. De voorzitter van het ad-hoccomité heeft een tijdschema voorgesteld voor de volgende stappen, waaronder de verspreiding van een nulontwerp van het mandaat en mogelijkheden voor schriftelijke opmerkingen van de VN-lidstaten en de belanghebbenden in de aanloop naar de tweede inhoudelijke zitting.

8. De Europese Unie en haar lidstaten hebben een actieve rol gespeeld in de besprekingen in het ad-hoccomité. Het overeengekomen standpunt werd ingenomen door de EU-delegatie bij de Verenigde Naties namens de EU en haar lidstaten en door België als lidstaat die namens de EU-lidstaten het voorzitterschap van de Raad uitoefent tijdens de opening van de eerste inhoudelijke zitting van het ad-hoccomité van 26 april 2024. Het gemeenschappelijk standpunt werd gesteund en aangevuld door andere lidstaten die aan de zitting deelnamen. Het Belgische voorzitterschap, de EU-delegatie en de diensten van de Commissie werkten tijdens de zitting nauw samen om regelmatig EU-informatiewisselings- en coördinatievergaderingen te houden. Virtuele deelname van delegaties uit de hoofdsteden en van fiscale adviseurs/attachés in Brussel werd ook toegestaan. Deze vergaderingen werden beurtelings gehouden met die van de regionale Groep van West-Europese en andere landen van de VN, waarna alle EU-lidstaten op de hoogte zijn gebracht van de meest recente besprekingen. Er vonden ook voorlichtingsactiviteiten ten behoeve van derde landen plaats, alsook bijeenkomsten met relevante belanghebbenden zoals maatschappelijke organisaties, zoals ter plaatse besproken.

9. De eerste inhoudelijke zitting van het ad-hoccomité vormde een cruciale stap in de voorbereiding van het ontwerpmandaat voor het nieuw juridisch bindende instrument inzake internationale samenwerking op belastinggebied. Tijdens de zitting werd het belang van inclusieve, doeltreffende en eerlijke internationale samenwerking op belastinggebied bevestigd en werden de aanzienlijke verschillen in de standpunten van de verschillende VN-lidstaten en -groepen duidelijk gemaakt, met name tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden. Er moet nog veel worden gedaan om vooruitgang te boeken en hopelijk tot een consensus te komen over een aantal van de kwesties, zodat het raamwerk doeltreffend tegemoetkomt aan de behoeften van alle landen.